

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ'. - φύλ. 4 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 24 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΗ 1915 * ΑΡΙΘΜΟΣ 549

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

G. BRANDES. Γιά τὸν Ἰψεν καὶ τὴ ἔποι του (συνέχεια).

ΓΟΥΣΤΑΒΟΥ ΓΚΕΓΕΡΣΤΑΜ. Τὸ βιβλίο του μικροῦ ἀδερφοῦ (συνέχεια).

ΕΥΡΗΝΙΑΣ. Ἐπωδὸς ἀπὸ τῆς Ἱφιγένειας. (Μετάφρ. Ἀλέξου Φωτιάδη).

Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Τὸ μετάλλω.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

HEINE-SCHUMANN. Η ἀγάπη του ποιητῆ. (Μετάφρ. Ν. Πορτώτη).

ΙΑΝΟΣ Λ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Τὰ Καλήμερα στὶς στάνες.
ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

R. SCHUMANN, OP. 48

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ (DICHTERLIEBE)

Σειρὰ τραγουδιῶν ἀπὸ τὸ «Λυρικὸ Ιντερμέδιο» τοῦ Ηείνε στὸ ρυθμὸ τῆς μουσικῆς τοῦ Schumann.— Ἔλληνικὰ τὰ πρωτοτραγούδησε ἡ Σμαράγδα Γεννάδη.

1

Τὸ Μάγη, τὸ μήνα τὸν καλό,
ποὺ ἀνθίζουν ὅλα τάνθη,
τὸν "Ἐρωτα ἡ καρδιά μου
νὰ πρωτανθίζῃ αἰστάνθη.

γιὰ σένα μὲ λυώνει,
τὴν ὄμορφη, ἀγνή, καὶ μικρούλα καὶ μόνη,
τὴ μόνη !

4

"Αμα στὰ μάτια σὲ θωρῶ,
μοῦ φεύγει ὁ πόνος καὶ καμπύλος,
κ' ἐνῷ στὰ γελλή σὲ φιλῶ,
λεβέντης εἶμαι καὶ γερός.

Στὸν κόρφο σου ἄμια γέρνω ἐγώ,
οὐδάνια μὲ μεθύει γαρόμ,
μὰ δταν μοῦ λέες τὸ «σ' ἀγαπῶ»,
μὲ δάκρυνα θρηνῶ πικρά.

5

Νᾶγη τὴν καρδιά μου πλείσει
μέσ' στοῦ κοίνου τὸν ἀνθό,
γλυκὺν θάχε τραγουδήσει
τὸ κοίνο τὴν ἀγαπῶ :

τραγούδι ποὺ τρεμοσβήνει
σάν τὰ γελλή στὸ φιλί,
ποὺ μοῦ είχε δώσει ἐκείνη
σὲ μιὰν ὥρα μαγική.

6

Στοῦ Ρίγου τόμορφο φέμα,
τηρώντας μέσ' στὰ νερά,

Τὸ Μάγη, τὸ μήνα τὸ χρυσό,
ποὺ κελαϊδάει τάθηδόνι,
σου μιλησαν, κυρά μου,
οἱ πόθοι μου κ' οἱ πόνοι.

2

Τὰ δάκρυά μου ἀνθιστάνε
σὺν πλῆθος λουλούδια λαμπρά,
κ' οἱ θρῆνοι μου ἀντηγούνε
σὰν ἀηδονιοῦ λαλιά.

Γιὰ νάγω ἔνα φιλί σου,
τάνθη ὅλα ἐγώ σκορπῶ,
καὶ λένε στὴν αὐλή σου
τάθηδόνια ἔνα σκοπό.

3

Τὸ ρόδο, τὸ κρίνο, τὸν ἵλιο, τάθηδόνι,
ποὺν ὅλα μ' ἀγάπης καημὸ ἀγαποῦσα,
μὰ τώρα γιὰ σὲ ἡ ἀγάπη μὲ λυώνει,
τὴν ὄμορφη, ἀγνή, καὶ μικρούλα καὶ μόνη,
— πηγὴ τοῦ πόνου ἐσὺ γελούσα,
καὶ ρόδο, καὶ κρίνο μου, κ' ἥλιε καὶ ἀηδόνι, —

ναὸς τρανός ἔχει στέμμα
κ' ἵερδος ἡ Κολώνια ἡ πλατειά.

Μέσος στὸ ναὸς μιὰ εἰκόνα,
γραμμένη σὲ δέρμα χρυσό,
σ' αὐτὸν ποὺ ζῶ τὸ χειμώνα
μοῦ λάμπει μὲ φῶς γλυκό.

Φαντάζουν ἄνθη, ἀγγελάκια,
σιμὰ στὴν καλὴν Κυρία,—
στὰ μάγουλα, μάτια, χειλάκια
πῶς μοιάζει ἡ γλυκειά μου πιστά !

7

Σὲ συχωρνῶ !—
κι ἀν στὴν καρδιὰ πονῶ,
γιὰ σένα κι ἄνθρωπον,
καλή μου, κι ἄνθρωπον,—
σὲ συχωρνῶ !

Τί λαμπερὰ διαμάντια στὴν θωριά !
ποτὲ ἔνα φῶς στὴ μαύρη σου καρδιά,—
τόσον καιρό !

Σὲ συχωρνῶ,—
γιὰ σένα κι ἀν θρηνῶ,
κι ἀν στόνειρό μου σ'εῖδα,
δὲν εἶδα στὴν καρδιά σου μιὰν ἀχτίδα !
Εἶδα τί φίδια στὴν καρδιὰ φυλάξ,
κ' εἶδα, γλυκειά μου τί καημούς περνᾶς.
Σὲ συχωρνῶ !

8

Κι ἄν τοξεραν τάνθη, τὰ κρίνα,
τί πόνο κλεισθεὶ στὴν καρδιά,
θὰ κλαίγονταν κ'έκεινα,
γιὰ νᾶβρω γιατρειά.

Κι ἄν μάθαιναν τάηδόνια
τὸ μαῦρο μου καημό,
θάρχηζαν μὲ συμπόνια
παρήγορο σκοπό.

Καὶ τόση ἄν δῆ τάστερι
σὲ μένα συφορά,
θὰ πέσῃγά μοῦ φέρῃ
χρυσή παρηγοριά...

Κανεὶς δὲν τὸ γνωρίζει !—
μιὰ μόνη ὁμορφονιά,—
κι αὐτὴ σκληρὰ μοῦ σκίζει,
μοῦ σκίζει τὴν καρδιά.

9

Λαλάει βιολί καὶ φλογέρα,

τρομπέττες παῖζουν βαριά·
τοῦ γάμου της εἶναι ἡ μέρα,
χορεύει, γελᾷ ἡ γλυκειά.

Σουραύλια, γκάϊδες σφυρᾶνε,
ταμπούρλα βροντᾶν γερά·
μ' ἀλλοῦ θρηνοῦν καὶ βογγᾶνε
οἱ ἀγγέλοι οἱ ἀθῶι πικρά.

10

“Αμα ὁ σκοπὸς γροικιέται
ποὺ ἀρμόνιζε ἡ γλυκειά,
τὸ στήθος μου πάει, χτυπιέται
μὲ πόνου μαχαιριά.

Κρυφὴ μιὰ ὁρμὴ μὲ σέρνει
σὲ λόγγο ἐρημικό·
τὸ κλάμα ἔκει μὲ παίρνει,
καὶ λυώνω στὸν καημό.

11

Λατρεύει ὁ Νιός μιὰ Κόρη,
κ' ἡ Κόρη ἔναν ἄλλον ποθεῖ·
μὰ κι ὁ ἄλλος ἄλλη λατρεύει
καὶ στέφανα βάζει μ' αὐτή.

Κ' ἡ Κόρη, ἀπὸνα πεῖσμα,
τὸν πρῶτο ποὺ διαβῆ
πάει κι ἄντρα της τὸν ἀρπάξει·
κι ὁ Νιός μ' ἔναν πόνο ζῆ.

Παλιά ναι αὐτὸς ίστορία
καὶ νέα παντοτεινά·
μά σ' ὅποιον τύχῃ κ' ἔρθῃ
τοῦ σκίζει τὴν καρδιά.

12

Μιὰ ώριόφεγγη αὐγούλια, στὸν κῆπο
διάβαινα μόνος ἐγώ·—
μιλούσαν, ψιθύριζαν τάνθη,
κ' εἴταν τὸ διάβα μους ἀργό.

Μιλούσαν, ψιθύριζαν τάνθη,
πικρὰ θωρώντας ἐμέ :
«Μέρωσε, κ' εἰν' ἀδεεφή μας,
διαβάτη θλιψμένε, χλωμέ !»

13

Θρηνοῦσα στόνειρό μου,
ποὺ σὲ εἶδα στὸν τάφο νεκρή...
Πρωΐ ξυπνῶ, — καὶ τὸ δάκρυ
πάντα μοῦ κυλᾷ στὴ μορφή.

Θρηνοῦσα στόνειρό μου,
ποὺ σὲ εἰδ' ἀπὸ μένα μακριά...

Πρωτί ξυπνῶ, — κι ὅλη μέρα
θρηνῶ γιὰ σὲ πικρά.

Θρηνοῦσα στόνειρό μου,
ποὺ σὲ εἶδα γιὰ μὲνά πονῆς...
Πρωτί ξυπνῶ, — καὶ τὸ κλάμα
βρύση μὲ παιδνεῖ εὐτύς.

14

Τὴν νύχτα, στὸν ὑπνο σὲ θωρῶ, —
ζυγώντες μὲ χάρη καιρετώντας,
καὶ πέφτω μὲ λαχτάρα ἐγὼ
στὰ πόδια σου θρηνώντας.

Μὲ βλέπεις γλυκά, πονετικά,
τώραϊ σου γέρνεις ξανθὸ κεφάλι·
στὰ μάτια σου δροσοβολῆ
διαμάντια διθρῆνος πάλι.

Καὶ λόγο κρυφὸ μοῦ λέει σιγά,
μοῦ δίνεις κλωνιὰ κυπαρίσσι...
Μὰ σὰν ξυπνῶ, — πᾶνε τὰ κλωνιά,
κι δι λόγιος σου ἔχει σβήσει!

15

Μοῦ δείχνει ἐν' ἄσπρῳ χέρι
τοῦ Θρύλου τὸν καιρό,
καὶ παιδνεῖ νὴ μὲ φέρη
σὲ κόσμο ἔξωτικό...

Τὰ κρίνα ἔκει εὐθωδιάζουν
στὴ μαγικὴ βραδυά,
κ' ἔφωτικὰ ματιάζουν
τὰ δόδα στὴ βραγιά·

κι ὅλα τὰ δέντρα ἥχοῦνε
σὲ θρέσμα γλυκό,
καὶ τὰ νερά κυλοῦνε
μὲ φλοιόσβιλμα γοργό·

κι ἀνύεροι διαβαίνονταν
Νεραΐδες καὶ Στοιχειά,
καὶ μὲ χρονὸς εὐφραίνονταν
τοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδιά·

καὶ κέθε φύλλο λάμπει
στοιχόδροσο πυρῶ,
ποὺ εἶναι γεμάτ' οἱ κάμποι
γαλήνη καὶ σιγή·

τραγούδια ἐρωτολάνα
δι ἀντιλαλος ξυπνᾶ,
λακοῦν γλυκὰ στὴ δράνα
κρυμμένα τὰ πουλιά...

"Ἄχ, νᾶμουν ἔκει πέρα,

νὰ μοῦ χαρῇ ἡ καρδιά,
σὲ λεύτερον ἀέρα
νάνοιξῃ τὰ φτερά !

Ω χώρα ὀνειρεμένη,
στὸν ὑπνο κι ἀν σὲ ἰδῶ,
ἡ μέρα ποὺ προβαίνει
σὲ σβήνει σὰν ἀφρό...

16

Αρχαῖα σκληρὰ τραγούδια,
πικρόνειρα βαριά,
καιρός σας γιὰ τὸν τάφο· —
φέρτε τὴν κάσα πιά.

Θὰ βάλω μέσα κάτι, —
δὲ λέγω ἀκόμα τί,
μεγάλη ἄς εἶναι ἡ κάσα,
σὰν ἄχανο βουτσί.

Καὶ φέρτε μιὰ νεκροφόρα
καλόφτιαστη, φαρδειά,
κι ἄς εἶναι σὰ γιοφύρι
γιγάντιο μακρειά.

Καὶ φέρτε δράκους δώδεκα
μὰ νᾶναι καὶ δυνατοί,
καὶ σὰν τιτάνια εἰδωλα
πελώριοι, κυλοσσοί.

Τὴν κάσα νὰ μοῦ σηκώσουν,
νὰ ρίξουν τη στὸ γιαλό...
Τρανὴ σὰν εἶναι ἡ κάσα,
καὶ λάκκο ἄς βρῆ τρανό.

Τόσο μεγάλη κάσα
τί θέλω καὶ ξητῶ; —
Θὰ κλείσω τὸν καημό μου
σ' αὐτή, μ' ὅ, τι ἀγαπῶ!

Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

— Στὸ «Σοσιαλισμὸ» ποὺ ἀρχινήσανε νὰ ἐκδίδουν τὰ «Σοσιαλιστικά κέντρα» Αθηνῶν — Πειραιῶς, δημοσιεύεται σ' ἐπιφυλλίδα μιὰ μελέτη τοῦ συνεργάτη μας κ. Κ. Χατζόπουλου μὲ τὸν τίτλο : «Τί θέλει καὶ τί εἶναι ὁ σοσιαλισμός», ποὺ πρέπει νὰν τὴ διαβάσουν ὅλοι, σοσιαλιστές καὶ μή, γιὰ νὰ μαθουν ἐπιτέλους τί εἶναι αὐτὸν τοῦ πιστεύοντος ἡ αὐτὸν ποὺ πολεμάνε. «Ο Σοσιαλισμός» βγαίνει δυὸ φορές τὸ μήνα καὶ πουλιέται μιὰ πεντάρα σ' ὅλα τὰ κινστα.

— Μαθαίνουμε πώς τυπώνονται σέτομο τὰ στενογραφημένα πραχτικά τῆς δίκης τοῦ Δελφού. Τὸ βιβλίο θὰ γίνει εἴκοσι κι ἀπάνων τυπογραφικά φύλλα. Η περίφρημη αὐτὴ δίκη τοῦ Αναπλιού, διον ἡ Ιηόληψη, ἡ Στενογραφαλιά καὶ ἡ Σινοφαντία λυσσομανήσανε καὶ ξητήσανε νὰ κυλήσουνε στὸ βούρκο τὴν Ήπιστήμη καὶ τὴν Ἀλήθεια, ἀξίζε νὰ περάσε στὴν Ιστορία αὐτούσια καὶ γιὰ τοῦτο μὲ χαρά μας μάθαμε πώς τυπώνονται τὰ στενογραφημένα της πραχτικά.